

Raadsvoorstel

Opsteller

Driel, Martijn

Vergadering van

12 juni 2023

Kenmerk

Z/23/060383 / D/23/109753

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Financiën

Onderwerp

Kadernota 2024 - Woerden

Samenvatting

De Kadernota 2024 schetst de beleidsmatige en financiële kaders voor de opstelling van de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027. Op basis van de inschattingen van dit moment is in de jaren 2024 sprake van een negatief begrotingssaldo. De uitkomsten van de meicirculaire zijn echter nog niet verwerkt in deze Kadernota. Naar verwachting heeft dit een positief effect, alleen is de omvang hiervan nog niet bekend. Het college ziet het als taak om een sluitende begroting te presenteren. De komende periode wordt hieraan verdere uitwerking gegeven.

Gevraagd besluit

1. De Kadernota 2024 vast te stellen als richtinggevend document voor de opstelling van de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027.
 2. Het college opdracht te geven om een Begroting 2024 op te stellen waarbij tenminste de jaarschijf 2024 sluitend is.
 3. De door het college als noodzakelijk benoemde ontwikkelingen zoals opgenomen in Bijlage 1 van de Kadernota 2024 op te nemen in de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027.
 4. Ten aanzien van de investeringsplanning:
 - a) De investeringsplanning 2024-2027 zoals opgenomen in Bijlage 2 van de Kadernota 2024 als uitgangspunt te nemen voor de investeringen die opgenomen worden in de begroting 2024-2027
 - b) Het college opdracht te geven om in de Begroting 2024 toe te werken naar een jaarlijks investeringsvolume van € 23 miljoen en hiertoe met voorstellen te komen tot aanpassingen van de lopende investeringskredieten of de nieuwe investeringen.
 5. In te stemmen met de in de Kadernota 2024 genoemde uitgangspunten voor het opstellen van de begroting, waaronder de indexatie van de subsidies met 4,2% en een indexatie van de opbrengsten uit heffingen met 8%.
-

Inleiding

Met de Kadernota 2024 schetst het college op hoofdlijnen het beleidsmatige en financiële kader voor de opstelling van de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027, waarover de raad in november 2023 zal besluiten. Bij het opstellen van de Kadernota 2024 waren de consequenties van de Meicirculaire 2023 nog niet bekend.

De Kadernota 2024 schetst het financiële perspectief voor de gemeente Woerden en vormt hiermee de basis voor het opstellen van de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027. In tegenstelling tot de afgelopen jaren waarin de Kadernota beleidsarm was door verschillende redenen, zoals de Strategische Heroriëntatie, corona en de verkiezingen in 2022, ligt er nu weer een Kadernota voor waar beleidskeuzes in gemaakt worden, voortbordurend op het Bestuursakkoord 2022-2026 en het daaruit volgende Collegewerkprogramma.

Een aantal grote ontwikkelingen vormen de hoofdlijnen van deze Kadernota en de keuzes die gemaakt moeten worden:

- Een financieel meerjarenperspectief dat op dit moment nog niet sluitend is, maar waarbij nog veel onzeker is in afwachting van de doorrekeningen van de meicirculaire 2024.
- Forse indexaties van zowel salarissen als bijvoorbeeld bouwmaterialen.
- Een oplopende 'boeggolf' aan investeringskredieten die in eerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, maar waarvan de uitvoering vertraagd is.
- Een veelheid aan nieuwe ambities vanuit het bestuursakkoord en het collegewerkprogramma
- Een ambtelijke organisatie die sterk onder druk staat.

Deze thema's komen samen in deze Kadernota en de keuzes die daaruit voortvloeien.

Participatieproces

Niet van toepassing

Wat willen we bereiken

Met deze Kadernota geeft de raad richting aan het college met betrekking tot het opstellen van de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027.

Wat gaan we daarvoor doen

De Kadernota 2024 wordt verwerkt in de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027.

Argumenten

1. De Kadernota 2024 vast te stellen als richtinggevend document voor de opstelling van de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027.

Besluitvorming omtrent de Kadernota is nodig om deze in de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027 te kunnen verwerken. Hiermee geeft de raad richting aan het college om te komen tot een gedragen Begroting 2024. In het proces van het opstellen van de Begroting 2024 zal het college nog nadere keuzes moeten maken, mede afhankelijk van de uitkomsten van verdere doorrekeningen onder andere de meicirculaire 2024, indexaties en begrotingen van verbonden partijen. Zoals de naam Kadernota al zegt, dient het college zoveel mogelijk binnen deze kaders te blijven bij het opstellen van de begroting.

2. Het college opdracht te geven om een Begroting 2024 op te stellen waarbij tenminste de jaarschijf 2024 sluitend is.

De provincie Utrecht beoordeelt als toezichthouder de begroting en beslist onder welke vorm van toezicht wij vallen. Dit kan zijn óf repressief toezicht (het 'normale' regime) óf preventief toezicht (het 'verzwaarde' regime). Uiteraard is het uitgangspunt om onder het repressief toezicht te blijven vallen. Hiervoor is het nodig om een begroting op te stellen waarbij het eerste jaar in ieder geval sluitend is. Bij voorkeur zijn uiteraard alle jaarschijven van de begroting sluitend, maar dit is voor de toezichthouder geen vereiste. Gezien de teruglopende rijksbijdrage in de jaren 2026 en 2027 zal het voor veel gemeenten niet haalbaar zijn om in die jaren een sluitende begroting te hebben.

3. De door het college als noodzakelijk benoemde ontwikkelingen zoals opgenomen in Bijlage 1 van de Kadernota 2024 op te nemen in de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027.

Door het college is een aantal als noodzakelijk benoemde ontwikkelingen opgenomen in de Kadernota. Hoewel uiteraard overal andere keuzes te maken zijn, acht het college deze ontwikkelingen noodzakelijk om in ieder geval in de Begroting 2024 op te nemen.

4. Ten aanzien van de investeringsplanning:

a) De investeringsplanning 2024-2027 zoals opgenomen in Bijlage 2 van de Kadernota 2024 als uitgangspunt te nemen voor de investeringen die opgenomen worden in de begroting 2024-2027

b) Het college opdracht te geven om in de Begroting 2024 toe te werken naar een jaarlijks investeringsvolume van € 23 miljoen en hiertoe met voorstellen te komen tot aanpassingen van de lopende investeringskredieten of de nieuwe investeringen.

In de Raadsinformatiebrief 'Aanpak Verlaging Schuldquote' van 4 april 2023 heeft het college aangekondigd met een

investeringsplafond te willen gaan werken. In deze Kadernota is aangegeven op welke wijze een investeringsplafond berekend wordt. De omvang van dit investeringsplafond komt uit op € 23 miljoen. Met dit investeringsplafond is de bedoeling om te koersen naar een maximale schuldquote van 130%. Dit is scherper dan het eerder afgesproken maximum van 150%, maar wel in lijn met de streefwaarde zoals benoemd in de Financiële Verordening 2023.

De aanvragen voor investeringen in de jaarschijf 2024, in combinatie met de investeringen waarvoor de raad in 2022 en eerdere jaren al kredieten beschikbaar heeft gesteld, maar die nog niet zijn uitgegeven, komen uit op een hoger niveau dan dit investeringsplafond. Zoals eerder met uw raad gedeeld is sprake van een grote 'boeggolf' aan investeringen. In de organisatie wordt al gestuurd om beter inzicht te krijgen in het werkelijke investeringsniveau om zo het planningsoptimisme terug te dringen en naar een realistischer niveau aan investeringen te komen. De keuzes die hieruit volgen verwerken wij in de Begroting 2024.

5. In te stemmen met de in de Kadernota 2024 genoemde uitgangspunten voor het opstellen van de begroting, waaronder de indexatie van de subsidies met 4,2% en een indexatie van de opbrengsten uit heffingen met 8%.

Op basis van de verwachtingen voor 2024 verwacht het Centraal Planbureau dat de kosten met gemiddeld 4,2% zullen stijgen. Dit is ook het percentage waarmee de Algemene Uitkering verhoogd wordt. In de meicirculaire 2023 is ook sprake van een 'inhaalindexering' voor de hoge inflatie van 2022. Aan de kostenkant zijn de indexaties waar nodig verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2023. Deze bedragen vormen weer het uitgangspunt voor de Begroting 2024. Daar waar subsidieontvangende organisaties in de problemen zijn gekomen zijn deze ook al gecompenseerd.

Ten aanzien van de opbrengstenkant (heffingen etc.) heeft een dergelijke 'tussentijdse bijstelling' uiteraard niet plaats kunnen vinden. De tarieven zijn immers al reeds vastgesteld in het najaar van 2023, gebaseerd op de Consumentenprijsindex van februari 2022. Om deze reden kiest het college ervoor om een differentiatie aan te brengen tussen de stijging van de tarieven aan de opbrengstenkant en aan de kostenkant.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

4. Ten aanzien van de investeringsplanning:

a) De investeringsplanning 2024-2027 zoals opgenomen in Bijlage 2 van de Kadernota 2024 als uitgangspunt te nemen voor de investeringen die opgenomen worden in de begroting 2024-2027

b) Het college opdracht te geven om in de Begroting 2024 toe te werken naar een jaarlijks investeringsvolume van € 23 miljoen en hiertoe met voorstellen te komen tot aanpassingen van de lopende investeringskredieten of de nieuwe investeringen.

1. De keuze om te werken met een investeringsplafond heeft als gevolg dat college en raad gedwongen worden bepaalde ambities uit te stellen of om hiervan af te zien, omdat anders het investeringsplafond overschreden wordt. Dit kan hiermee dus gevolgen hebben voor de te maken beleidskeuzes.

2. De omvang van het investeringsplafond van € 23 miljoen is nu gebaseerd op een maximale schuldquote van 130% in 2030, afgeleid van de streefwaarde uit de Financiële Verordening 2023. Er kan ook gekozen worden om te koersen op een schuldquote van 150%, in dit geval wordt het investeringsplafond ongeveer € 3 miljoen hoger, dus € 26 miljoen.

3. In de Meerjaren Investeringsplanning is nog geen rekening gehouden met toekomstige projecten waarover nog besluitvorming moet plaatsvinden.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Met inachtneming van de Voorjaarsrapportage en de Kadernota komt het saldo van de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027 er als volgt uit te zien:

Omschrijving (+/+ = voordelig, -/- is nadelig)	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo ná Voorjaarsrapportage 2023	383-	399-	1.445-	1.445-
Subtotaal aanvragen Kadernota (noodzakelijk)	8.983-	8.713-	8.314-	8.144-
Subtotaal 'harde' dekkingsbronnen Kadernota	6.455	6.361	6.002	5.969
Saldo Kadernota inclusief 'harde dekkingsbronnen'	2.911-	2.751-	3.757-	3.620-
Subtotaal aanvragen Kadernota (nieuw beleid)	3.812-	3.303-	2.730-	2.639-
Begrotingssaldo ná aanvragen Kadernota 2024 (nieuw beleid)	6.723-	6.054-	6.487-	6.259-

Communicatie

De Kadernota 2024 wordt voor kennisgeving aan de provincie Utrecht (financieel) toezicht gestuurd.

Vervolgproces

De Kadernota 2024 wordt verwerkt in de Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027.

Bevoegdheid raad

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van:

- Artikel 186 van de Gemeentewet;
- Financiële Verordening Woerden 2023;

Bijlagen

- Kadernota 2024 D/23/110348
- Raadsbesluit D/23/109756